

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**Актуальні проблеми професійної та
технологічної освіти:
досвід та перспективи**

Збірник матеріалів
Х Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Умань, 21 листопада 2023 р.)

Умань
2023

УДК [377/378+37.013:62/64](047.46-21УДПУ)(06)

A43

Головний редактор:

Ткачук С. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Азізов Т. Н. – доктор технічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Терещук А. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дубова Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Нагайчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(Протокол № 4 від 29 листопада 2023 року)*

Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: досвід та А43 перспективи : зб. матеріалів X Всеукр. наук.-практ. конф. (Умань, 21 листопада 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за ред. С. І. Ткачука ; [редкол.: Т. Н. Азізов, А. І. Терещук, О. С. Мельник [та ін.]. Умань, 2023. 223 с.

До збірника увійшли матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: досвід та перспективи», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 21 листопада 2023 р..

Збірник адресований науковцям, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями в галузі професійної та технологічної освіти.

УДК [377/378+37.013:62/64](047.46-21УДПУ)(06)

Відповідальність за достовірність поданої інформації (зміст, точність цитат, прізвищ, дат тощо), а також за дотримання академічної доброчесності у своїх матеріалах несуть автори публікацій.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

Азізов Талят, Орлова Ольга ФОРМУВАННЯ ІНЖЕНЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ.....	6
Бабчук Юрій ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УМІНЬ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У СТАРШІЙ ШКОЛІ	11
Бербец Віталій ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	16
Бербец Тетяна ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS) ЯК ПРОВІДНИЙ КОМПОНЕНТ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	20
Білоус Владислав ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЯК ДИДАКТИЧНА КАТЕГОРІЯ	24
Білітюк Валентин, Цаль-Цалько Руслан ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	28
Борисенко Надія СУТНІСТЬ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	32
Вітрук Ольга, Шумік Марія ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	36
Гвоздецька Юлія ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ	39
Глуханюк Віталій, Стасюк Юлія ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	44
Грітченко Анатолій, KEYС-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ЗВО.....	49
Дубова Наталія ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	53
Зубар Надія ДУАЛЬНА ФОРМА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ.....	56
Іванчук Анатолій НЕБЕЗПЕКИ ВІД ПОВЕДІНКИ ЛЮДЕЙ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	60
Клюд Олена, Сівак Віктор ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	63
Коберник Олександр ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ СУСПІЛЬНО-ДЕРЖАВНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	66
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ЗМІСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	71
Колісник-Гуменюк Юлія АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	74
Корець Микола ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ У СТАРШОКЛАСНИКІВ	79
Корець Олександр ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	83
Коробань Оксана ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ	

ОСВІТИ КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ	87
Костюк Олександр, Надворський Олександр ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	92
Кравченко Леся ФОРМУВАННЯ «SOFT SKILLS» У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	95
Кравченко Тамара ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	99
Кравченко Тамара, Кравченко Катерина, Попова Наталія ДОБІР НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СМАРТ ПАКУВАННЯ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	103
Кулик Євген МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	105
Люлька Василь ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ЗПТО.....	111
Люльченко Вячеслав ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	115
Марущак Оксана ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	120
Мельник Олексій ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ПРАКТИКО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРІЄНТОВАНИХ УМІНЬ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ	124
Мечнік Лариса РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	127
Мудрий Іван МІЖШКІЛЬНИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР: СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ, НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ	131
Муржак Сергій ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	136
Нагайчук Олена РОЛЬ І МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	140
Немченко Юрій НАВЧАЛЬНИ ІНСТРУМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ БЕЗПЕКОВОГО ПРОФІЛЮ	146
Ошурко Ігор ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОМЕТРИЧНОГО РІЗЬБЛЕННЯ НА ПІНОПОЛІСТИРОЛІ У НУШ.....	151
Пискун Оксана «НАВИЧКА КРЕАТИВНОСТІ» ЯК SOFT SKILL УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	155
Савельєв Микола ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУП У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	158
Савенко Ігор ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ І ДИЗАЙНУ В УМОВАХ КРЕАТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	161
Сажієнко Олександр ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ФОРМ КОНТРОЛЮ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	166
Сушло Лариса ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	172

2. Формування навичок Soft Skills та принципів академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти при викладанні дисциплін зі спеціальності «Цивільна Безпека» URL: <https://jdmi.donntu.edu.ua/2-2020/formuvannia-navychok-soft-skills-ta-pryntsypiv-akademichnoi-dobrochesnosti-u-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-pry-vykladanni-dystsyplin-zi-spetsialnosti-tsyvilna-bezpeka/>

Нагайчук Олена

канд. пед. наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет

імені Павла Тичини

РОЛЬ І МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах ринкової економіки зростають вимоги до професійної підготовки працівників, яка поряд з фаховими компетенціями передбачає вміння надійно та безпечно працювати. У ст. 43 Конституції України записано, що «кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці». Невід’ємною складовою безпечної та ефективної роботи як на будь-якому підприємстві, так і в школі, є охорона праці.

Щорічно в Україні на виробництві травмується 140 тисяч чоловік з них близько 2500 гине і 5000 отримує професійні захворювання [2]. Під час виробничої практики травмуються десятки учнів закладів професійно-технічної освіти та закладів загальної та середньої освіти.

У закладах освіти травматизм, здавалося б, не мав би бути таким поширеним явищем, однак тут, крім дорослих, перебувають і діти, які часто забувають про засоби безпеки. Зважаючи на те, що велику частину свого часу здобувачі освіти проводять саме у освітньому закладі, і в шкільному середовищі, де досить часто зустрічаються психотравмуючі фактори, які прямо чи опосередковано впливають на фізичне та психічне здоров’я особистості. В основному випадки виробничого травматизму серед дорослих у закладах освіти

трапляються через організаційні причини (невиконання посадових обов'язків, порушення вимог охорони праці, виробничої дисципліни тощо), рідше – з технічних або психофізіологічних. При цьому робота з планування і виконання заходів з охорони праці, пожежної безпеки, попередження дорожнього травматизму, дотримання санітарних та протиепідемічних заходів часто відсутня або формальна.

Традиційний аналіз основних причин травматизму свідчить про низький рівень організації виробництва, трудової та виробничої дисципліни, порушення вимог нормативних актів про охорону праці, а також про низький рівень знань з охорони праці. Аналізуючи причини нещасних випадків, дуже прикро усвідомлювати те, що в більшості нещасних випадків можна було б запобігти. При будь-яких видах дитячого травматизму дорослим необхідно дотримуватися двох основних принципів: чітко налагоджена організація трудового процесу і високоорганізована освітньо-виховна робота. Тому створення безпечного і здорового середовища є надзвичайно важливою місією освітнього закладу [2].

Державна політика в галузі охорони праці ґрунтується на головному принципі пріоритетності життя та здоров'я працівників перед будь-якими результатами виробничої діяльності. Реалізація цієї політики передбачає виконання багатьох заходів з підвищення рівня безпеки праці, але головним серед них є формування у працівників засобами освіти мотивації щодо посилення відповідальності особи за власну та колективну безпеку під час професійної діяльності.

З метою координації і впорядкування діяльності навчальних закладів, органів управління освітою і наукою з питання профілактики травматизму Міністерством освіти і науки України розроблено і затверджено «Заходи щодо профілактики травматизму невиробничого характеру», «Галузеву програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища в навчальних закладах, установах, підприємствах Міністерства освіти і науки України». Відповідно до Закону України «Про охорону праці» Міністерством

розроблено та затверджено «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» [2].

Програма дій Кабінету Міністрів України також передбачає створення у кожній школі до 2025 року сприятливого освітнього середовища. На сьогодні в Україні система освіти є реальною структурою в державі, яка виробляє механізми безпеки та здоров'я дітей. Як свідчить світовий досвід розвинутих країн, в системі освіти на першому місці в діяльності закладу має бути безпека та здоров'я дитини, а за ним і високий рівень знань дитини. У системі освіти мають зосередитися на впровадженні «Національної Стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі».

Якщо ЗВО має на меті підготувати спеціаліста, який може займати посаду керівника підприємства або заступника директора, то, згідно «Довідників кваліфікаційних характеристик професій» (за галузями), він повинен: «знати і виконувати правила і норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту». Таким чином, тільки спеціаліст, що на високому рівні володіє всім комплексом знань питань охорони праці, має моральне і фактичне право очолювати виробничі колективи, керувати людьми на виробництві, в офісі, в установі чи організації, видавати підлеглим та колегам виробничі завдання, організовувати виробничий а також навчальний процес [1].

З цією метою всі майбутні фахівці обов'язково мають опанувати у ЗВО курс дисципліни «Охорона праці в галузі» («ОПГ»), мета якого полягає у формуванні у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі (в галузі освіти) [3].

Таким чином, завдання вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку [3].

Отже, організація освітнього процесу повинна завжди супроводжуватися заходами з охорони праці задля збереження життя і здоров'я всіх його учасників. Перш за все, повинні проводитися профілактичні заходи щодо попередження травматизму під час освітнього процесу на кожен навчальний рік, також заходи щодо попередження побутового травматизму серед учнів і працівників та дорожньо-транспортного травматизму. Невід'ємним є систематичне навчання з охорони праці та безпеки життєдіяльності учнів та працівників. Також виховна робота вчителя повинна бути спрямована на те, щоб учні твердо усвідомлювали, що під час виробничого навчання треба бути надзвичайно уважними, зібраними, ретельно виконувати всі постанови вчителя, строго дотримуватись техніки безпеки.

У закладах загальної середньої освіти під час трудового і професійного навчання має здійснюватись навчання з питань охорони праці у вигляді інструктажів з охорони праці. Крім цього, у закладах освіти, що надають загальну середню освіту, мають проводитись навчання з питань безпеки життєдіяльності (з питань охорони життя, здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму). Обсяги, зміст навчання та форми перевірки знань з питань безпеки життєдіяльності учнів визначаються навчальними планами і програмами, затвердженими МОН. Під час трудового і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях на учнів, студентів, поширюється законодавство про охорону праці в такому ж порядку, що до їх працівників.

Учні та студенти під час трудового і професійного навчання мають проходити на підприємстві за рахунок роботодавця інструктажі, навчання та

перевірку знань з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

При цьому аналіз проблеми вивчення стану викладання «Охорона праці в галузі» у ЗВО виявила суперечність між задекларованою державою позицією щодо необхідності підготовки спеціалістів у відповідності з вимогами освітньо-кваліфікаційних характеристик, освітньо-професійних програм та галузевих стандартів вищої освіти з охорони праці та скороченням навчального навантаження на цю підготовку [1].

Враховуючи нинішні реалії життя, курс «Охорона праці в галузі» не повинен скорочуватися або інтегруватися в інші дисципліни. Адже, в системі підготовки фахівців технологічного напрямку вивчення дисципліни «ОПГ» особливо важливе, оскільки вчитель технологій несе особисту відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів під час освітнього процесу; відповідає за безпечне проведення освітнього процесу; повинен вміти проводити інструктажі із здобувачами освіти із охорони праці під час навчальних занять у майстернях; повинен вміти проводити профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів [1].

Діяльність вчителів освітньої галузі «Технологія» передбачає, що на кожному уроці учнями має бути виконана практична робота. Таким чином, майбутніх вчителів технологій необхідно мотивувати на кожному уроці звертати увагу на дотримання здобувачами освіти правил безпечної роботи у навчальних майстернях, основ гігієни праці та виробничої санітарії, навчати їх безпечним прийомам роботи із верстатами та інструментами, ознайомлювати із заходами попередження виробничого травматизму, звертати увагу на дотримання правил електробезпеки та пожежної безпеки.

Аналіз типових навчальних програм [3], які визначають зміст й обсяг знань студентів, а також на основі компетентностей з нормативної дисципліни «Охорона праці в галузі» для ЗВО, дозволив визначити наступні основні

очікувані результати навчання, що дозволять майбутнім вчителям освітньої галузі «Технологія» здійснювати фахову діяльність:

1. Застосувати положення галузевих та міжгалузевих нормативно-правових актів з охорони праці у своїй професійній діяльності;
2. Планувати заходи з профілактики травматизму серед учнів та усувати можливі причини нещасних випадків у навчальних майстернях;
3. Здійснювати методичне забезпечення і проведення інструктажів охорони праці з учнями;
4. Оцінювати дотримання санітарно-гігієнічних вимог до навчальних закладів, забезпечувати нормальні метеорологічні умови у навчальних майстернях;
5. Дотримуватись вимог безпеки до навчально-виробничого обладнання, технологічних процесів та організовувати безпечне виконання учнями трудових прийомів;
6. Організувати атестацію робочих місць майстерень за умовами праці, та встановлювати комплексну оцінку їх впливу на здоров'я і працездатність учнів;
7. Передбачати виконання комплексу заходів щодо забезпечення електробезпеки та пожежної безпеки під час проведення уроків трудового навчання [1].

Система фахової підготовки вчителів освітньої галузі «Технологія» у закладах вищої освіти, відповідно до соціально-економічних перетворень, зазнає змін. Тому метою вищої освіти сьогодні є підготовка фахівців, що володіють професійними компетентностями з охорони праці, та здатні дотримуватись вимог безпеки до виробничого обладнання, технологічних процесів, організовувати безпечне виконання робіт та в цілому створювати безпечне освітнє середовище.

Список використаних джерел:

1. Нагайчук О.В. Формування компетентностей з охорони праці та безпеки життєдіяльності у майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки.

Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Безлюдний О.І. (гол. ред.) та ін.] Умань: ВПЦ «Візаві», 2018, Вип. 18. С.241-251.

2. Охорона праці в галузі : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої пед. освіти всіх спец. за освітнім ступенем «магістр» / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. В. Нагайчук. – Умань : Візаві, 2023. – 207 с.

3. Типова навчальна програма нормативної дисципліни «Охорона праці в галузі» для закладів вищої освіти: наказ Міністерства освіти України від 18.03.2011 р. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/125054_125054

Немченко Юрій

канд.пед.наук, доцент

Український державний університет

імені Михайла Драгоманова

НАВЧАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ БЕЗПЕКОВОГО ПРОФІЛЮ

Збільшенням об'єму фахової інформації та все зростаюча інтенсивність суспільних вимог до сучасного фахівця, який повинен реагувати на зміни, що пов'язані з технологізацією сучасного життя і виробництва, трансформуює звичне для людини природне середовище, доповнюючи його новими досі невідомими небезпеками. За таких умов підготовка кваліфікованого фахівця високого професійного рівня передбачає обов'язкову соціальну підготовку, яка гарантує людині компетентність у питаннях трудового права, соціальну захищеність та активність, творчу свободу та безпекову обізнаність. Це вимагає від освітньої системи, яка здійснює підготовку фахівців різних галузей економіки, формувати відповідні знання та навички аналізу умов середовища, прогнозування рівня